Юдько Г. О.,
викладач вищої категорії,
Відокремлений структурний підрозділ
«Нікопольський фаховий коледж
Дніпровського державного аграрно-
економічного університету»

ВПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ДИСЦИПЛІН

Зміни, що відбуваються нині в Україні потребують нових підходів до викладання загальноосвітніх дисциплін. Протягом останніх років викладачі коледжу широко впроваджують в практику нові освітні технології, зокрема: при викладанні української мови та літератури, історії та правознавства, математики, фізики, географії, біології викладачі продуктивно застосовують методику інтерактивних технологій. Інтерактивне навчання – це, перш за все, діалогове навчання, в ході якого здійснюється взаємодія викладача і здобувача освіти. Суть його полягає в тому, що навчальний процес організований таким чином, що практично всі здобувачі освіти беруть участь у процесі пізнання, вони мають змогу розуміти і рефлектувати з приводу того, що вони знають і думають.

Сучасні комп'ютерні технології дозволяють викладачам у процесі підготовки до заняття поліпшити процес викладання матеріалу. Зрозуміло, що інформатизація навчального процесу передбачає певний рівень комп'ютерної грамотності педагогічних працівників. Викладач повинен вміти користуватися різноманітними програмами: графічними, flesh-анімації, web-редактора, програмами для створення презентацій, програмами для роботи зі звуком та відео тощо. Це уможливлює подання інформації у формі відео, презентації, web-сторінки, з різноманітними роликами. Загалом у власній практиці для унаочнення навчального матеріалу дуже часто використовую ресурси Інтернету.

Застосування інформаційних технологій на заняттях сприяє активізації навчальної діяльності студентів, ефективності та наочності процесу засвоєння інформації, заохочує до поглиблення знань і набуття нових вмінь. Розробка та використання навчальних відеофільмів з окремих тем залишається цікавою, ефективною сторінкою навчання майбутніх кваліфікованих робітників. Використання навчальних відеофільмів під час проведення занять стимулює підтримання у здобувачів освіти високого рівня пізнавального інтересу до предмету, сприяє його ефективному засвоєнню

та дає можливість викладачеві формувати інтелектуальний і творчий розвиток студентів.

Портфоліо є популярним та цікавим елементом роботи педагога на занятті. Це комплект інформаційних, дидактичних і методичних матеріалів до навчального проекту, розроблений з метою його ефективної організації та навчання з теми. Створення портфоліо - це процес збирання, перегляду, поповнення змістової, методичної інформації, що стосується певної навчальної теми, заняття, різних форм оцінювання діяльності здобувачів освіти.

Застосовуючи інновації на заняттях, студенти краще засвоюють новий матеріал, швидше та якісніше працюють, розвивають творче мислення. Доцільно використовувати новітні технології безпосередньо на заняттях української мови та літератури для того, щоб полегшити усвідомлене, неформальне отримання сталих знань студентами , зробити цей процес творчим, цікавим, яскравим – естетизувати його, щоб на основі сформованого інтересу закласти підвалини потреби в самоосвіті, самовдосконаленні в подальшому житті.

Оцінювання засвоєних знань є суттєвим чинником у формуванні особистості, а контроль за повчально-пізнавальною діяльністю здобувачів освіти – обов'язкова складова навчального процесу. Контроль навчальних досягнень студентів, що відбувається протягом навчального року, спрямований на виявлення рівня знань, умінь, навичок і сприяє розкриттю причин слабкого засвоєння матеріалу, дає змогу своєчасно вжити потрібні заходи для корекції знань та ліквідації в них прогалин. Із різних форм контролю тестування комп'ютерне є найбільш незалежним від суб'єктивного ставлення викладача до студента, тобто найбільш об'єктивним та етичним.

З метою якісної підготовки до ЗНО другокурсників викладачі української мови та літкратури проводять поточне і підсумкове тестування з кожної теми, використовуючи тести з різними видами завдань, різнорівневі і різноваріантні тестові завданння в електоронному вигляді, дидактичні мультимедійні матеріали електронних підручників та посібників.

Мета викладачів - навчити студентів не лише опрацьовувати матеріали, а й уміти їх представляти, бо сьогодення вимагає від сучасної молоді не простого оволодіння комп'ютерною технікою, а й вміння нестандартно, творчо показати свою роботу, відстоювати свою думку та аргументувати свої дії. Переваги такої роботи надзвичайні, адже зростає зацікавленість предметом вивчення, студенти самі стають творцями, ініціаторами нових ідей, розвивають свої інтелектуальні здібності.

Комп'ютерна презентація - це авторське студентське бачення теми, розробка певного сценарію виконання і представлення аудиторії. Комп'ютер дає можливість використання інформації мережі Інтернет, дозволяє ілюструвати, естетично оформляти сторінки, використовувати ефекти анімації. Студенти вчаться бути послідовними у відборі найсуттєвішої інформації.

За допомогою комп'ютерної програми викладачі також можуть перевірити вміння студентів читати текст мовчки. Цим актуалізується така важлива змістова лінія Програми з української мови, як комунікативна. Даний розділ комп'ютерної програми надає змогу викладачеві водночас проконтролювати час прочитання тексту і відповідно визначити темп читання для кожного студента групи. Слід звернути увагу на те, що при перевірці навичок читати мовчки оцінювання виконання завдання відбувається в два етапи з визначенням оцінки за кожний із них і наступному підсумовуванні оцінок для визначення загального балу за завдання (максимальний бал-12).

Творчі завдання на основі застосування інформаційних технологій за своїм змістом і методами виконання найчастіше носять ситуативний характер. Дидактичною метою таких завдань є вироблення діяльнісних компетенцій і виявлення особистісного ставлення до розв'язуваної проблеми на основі творчого застосування наявних знань, умінь, навичок.

Викладачі літератури поєднують у роботі перегляди фільмів або їх фрагментів з прочитаними програмовими текстами, наприклад «Тіні забутих предків» за повістю М.Коцюбинського, «Кайдашева сім'я» за І Нечуєм-Левицьким, та інші, використовують записи телепередач про письменників, що вивчаються у курсі української літератури, наприклад, про Бориса Олійника, Олеся Гончара, Івана Багряного, Олександра Довженка, Лесю Українку, Михайла Коцюбинського, Івана Нечуя-Левицького, Василя Симоненка, Василя Стуса та інших.

Одним із способів розвитку пізнавальної активності студентів є використання мультимедійних технологій, які дають змогу підвищити активність і привернути увагу студентів до навчання.

Мультимедіа (лат. multum – багато й англ. media – засоби) – система сучасних технічних засобів, що дозволяють працювати з текстовою інформацією, графічним зображенням, звуком (мовлення, музика, ефекти), анімаційною комп'ютерною графікою (мальовані фільми, тривимірна графіка) в єдиному комплексі; один їх перспективних напрямків, що найбільш швидко розвиваються, особливо в галузі освіти.

Комп'ютер та інтерактивні дошки на заняттях української мови та літератури поступово стають звичними засобами навчання; використання яких

роблять заняття динамічним, яскравим і, звичайно, набагато результативнішим. Науково-педагогічна література подає безліч різноманітних мультимедійних жанрів:

- Блок-тема
- Медіа-заняття
- Самодиктант
- Тестові завдання
- Медіа - проєкт
- Медіа - твори
- Творчі презентації
- Віртуальні екскурсії
- Літературний портрет

Сучасність вимагає нових підходів до навчального процесу, нових методів, форм подання навчальної інформації. Вона вимагає, щоб над матеріалом, який вивчається, здобувач освіти розмірковував, бачив зв'язок з іншою інформацією і послідовність між нею. А також шукав відповіді на запитання, які виникають у процесі навчання, що збуджує процес мислення, яке призводить до бажаного запам'ятовування і сприяє розвитку пам'яті. Застосування новітніх технологій на заняттях дає можливість студентам позбутися страху зробити помилку, набувати вміння вирішувати і виправляти власні помилки та помилки одногрупників. Процес навчання стає процесом дослідження.

Головне завдання використання новітніх технологій у процесі вивчення української мови й літератури – підвищити пізнавальний інтерес студентів до вивчення предмета . Загальновизнано, що особистість, яка зацікавлена, хоче пізнати матеріал, засвоює його набагато краще, ніж та, що не зацікавлена змістом того, що вивчає.

Отже, використання комп'ютерних технологій вносить істотні зміни у діяльність педагога та розвиток студентів як особистості, ставить нові вимоги до професійної майстерності викладання предмета , вимагає чіткої організації та індивідуальної роботи з кожним студентом під час навчально-виховного процесу. Викладачеві потрібно урізноманітнювати заняття, пам'ятаючи слова Олеся Гончара, що бути у вічному пошуку - це значить «шукати енергію слова в енергії душі».

Список використаних джерел

1. Алфімов Д.В. Інноваційна освітня система: шляхи відродження // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: Збірник наукових праць / Ред. кол. Л.І.Даниленко та ін. Київ: Логос, 2010. С. 158-160.

2. Інформатизація середньої освіти: програмні засоби, технології, досвід, перспективи / Ред. В.М. Мадзігон та Ю.О.Дорошенко. Київ: Наукова думка, 2003.

3. Інформаційні технології в навчанні. Київ: Видавнича група BHV, 2006. 240 с.

4. Іщук Н.Ю. Застосування засобів мультимедіа у процесі підготовки економістів у вищих навчальних закладах І-ІІ рівнів акредитації: Автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.04 / Вінницький держ. педагогічний ун-т ім. Михайла Коцюбинського. Вінниця, 2004. 20 с.

5. Скалій О.В. Комп'ютерні технології диференціації процесу фізичного виховання школярів (на прикладі навчання плавання): Автореф. дис…канд. наук з фізичного виховання і спорту: 24.00.02 / Львівський держ. ін-т фізичної культури. Л., 2002. 24 с.

6. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Наук.-метод. посібник / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко. Київ: А.С.К., 2006.

7. Полухтович Т. Роль ІКТ У формуванні професійної компетентності учасників освітнього процесу/ Нові технології навчання: збірник наукових праць. ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». Київ, 2020. Вип.94. С. 265-269